

Asia Poikkeaminen lepakoiden luonnonsuojelulain 70 §:n rauhoitussäännöksistä

Vireilletulo 14.3.2025

Hakija Ostrobothnia Australis r.f.

Hakemus Ostrobothnia Australis r.f. hakee alla mainituille henkilöille lupaa poiketa luonnonsuojelulain 70 §:n 1 kohdan kiellosta. Lupa haetaan lepakoiden pyydystykseen niiden rengastusta, ulostenäytteen-, siipinäytteen-, karvanäytteen- ja verinäytteenottoa varten Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen toimialueella. Lepakoina voidaan pyydystää myös lajinmäärittämissä ja vapauttaa ne rengastamattomina. Lepakoina voidaan myös merkitä radiolähettimin päiväpiilojen löytämiseksi, elinympäristöjen tutkimiseksi ja muuton seuraamiseksi, tai heijastinmerkeillä, jotta merkittyjen yksilöiden löytäminen pimeässä helpottuu. Pyydystetyistä lepakoina voidaan myös ottaa röntgenkuvia PIXImus laitteella mm. niiden ravitsemustilan selvittämiseksi. Lepakoina voidaan pyydystää suoraan päiväpiiloistaan käsin tai haavilla tai niiden saalistusalueilla verkoilla, harppupyydyksellä tai helgolandpyydyksellä.

Lepakoiden pyydystys ja merkintä sekä näytteenotto halutaan aloittaa heti päätöksen tultua mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta.

Henkilöt, joille lupaa haetaan:

- Niclas Fritzén (rengastajanro 5061)
- Jarmo Markkanen (rengastajanro 2315)
- Eeva-Maria Tidenberg (rengastajanro 2865)
- Kati Suominen (rengastajannumero 2417)
- Hanna Tuominen (rengastajanro 2847)
- Johnny de Jong (*)
- Morgan Hughes (*)

Rengastus- ja merkintätoimintaan voi osallistua ulkomaalaisia kokeneita lepakotutkijoita(*) joilla ei ole Luomuksen antama rengastusnumeroa. Rengastuksessa nämä voivat käyttää Valassaarten lintuasemalle tai Valassaarten ulkopuolella Niclas Fritzénille myönnettyjä renkaita. Toimintaan voivat lisäksi osallistua avustajia ja harjoittelijoita, jotka toimivat yllä olevien henkilöiden valvonnassa. Luvan tarve liittyy Valassaarten biologisen aseman hankkeisiin KvarkenBats sekä laajennettuun radiotelemetria-hankkeeseen (tutkimussuunnitelma liitteenä), joissa tutkimuksien pääpiirteet ovat:

- Muuttavien pikkulepakoiden tutkimus: pyritään pyydystämään pikkulepakoita muuttoreiteiltä, pääsääntöisesti Valassaarilta. Tarkoituksena on varustaa pikkulepakoita radiolähettimillä ja seurata niiden muuttoa Merenkurkun yli automaattisilla radiovastaanottoasemilla Valassaarilla ja Merenkurkun molemmin puolin.
- Muuttavien ja muiden lepakoiden liikkeitä, päiväpiilojen ja talvehtimispaikkojen valintaa ja eri habitaattien käyttöä sekä lepakkolajistoa ulkosaaristossa, erityisesti Valassaarilla.
- Lepakoiden perusekologiaa kuten levinneisyyksiä ja runsauksia, päiväpiilojen valintaa, yhdyskuntien rakennetta myös muualla kuin ulkosaaristossa sekä lepakoiden loiset.

Merkinnässä noudatetaan ohjeita, jotka Ympäristöministeriö pyysi eläinmuseota laatimaan EUROBATS-sopimuksen Resoluution 4.9 mukaisesti. Rengastuksessa käytetään ainoastaan museon tuottamia merkkejä. Pyydystetyt lepakot päästetään vapaiksi välittömästi merkinnän jälkeen. Rengastuksista raportoidaan Luonnontieteellisen keskusmuseon Rengastustoimistoon.

Hakijan käsityksen mukaan tutkimukset eivät hankesuunnitelmien mukaisesti toteutettuina vaaranna lepakoiden suotuisaa suojelun tasoa, eikä käytössä ole muuta tyydyttävää ratkaisua vastaavan tiedon saamiseksi.

Lupaa anotaan ajalle 1.5.2025–31.12.2030.

Asian käsittely

Lupahakemus on siirretty Varsinais-Suomen Elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskuksen käsiteltäväksi hakemuksen niiltä osin, jotka koskevat rauhoitettujen lajien yksilöiden, niiden osien ja johdannaisen hallussapitoa ja kuljetusta. Hakemus koskee ainoastaan poikkeamista rauhoitetun lajin rauhoitussäännöksestä, jolloin erillistä kuulemistä ei ole katsottu tarpeelliseksi.

ELY-KESKUKSEN RATKAISU

ELY-keskus myöntää hakijalle luvan poiketa lepakoiden luonnonsuojelulain 70 §:n mukaisista rauhoitussäännöksistä hakemuksen mukaisesti seuraavin ehdoin:

1. Lupa on voimassa 31.12.2030 saakka.
2. Lepakoiden tarpeetonta häirintää tulee välttää. Lepakot tulee vapauttaa alkuperäiseen elinympäristöönsä välittömästi lajimäärityksen ja tutkimustoimien jälkeen.
3. Lepakot on sallittua merkitä heijastinmerkein tai radiolähettimin tutkimussuunnitelman mukaisesti.

4. Lupaa käyttävillä henkilöillä tulee olla voimassa muut toiminnan mahdollisesti edellyttämät luvat.
5. Hakijan tulee toimittaa Etelä-Pohjanmaan ELY-keskukselle raportti luvan käytöstä vuosittain 31.12.mennessä.
6. Hakija vastaa siitä, että toimintaan osallistuvat henkilöt noudattavat lupapäätöstä.
7. Hakija vastaa tarvittavasta yhteydenpidosta muihin viranomaisiin ja maanomistajiin. Hakija vastaa tarpeellisten maanomistajasuostumusten hakemisesta tutkimusalueilta.
8. ELY-keskus voi peruuttaa osittain tai kokonaan tämän luvan, mikäli luvan käytössä ilmenee väärinkäytöksiä.
9. Tämä päätös tai sen kopio on pidettävä mukana luvan mukaisen toiminnan aikana ja esitettävä vaadittaessa.

Perustelut

Lepakot ovat luonnonsuojelulain 69 §:n ja luonnonsuojeluasetuksen nojalla rauhoitettuja eläinlajeja. Luonnonsuojelulain 70 §:n 1 mom. mukaan kiellettyä on rauhoitettuihin eläinlajeihin kuuluvien yksilöiden tahallinen tappaminen tai pyydystäminen, pesien sekä munien ja yksilöiden muiden kehitysasteiden ottaminen haltuun, siirtäminen toiseen paikkaan tai muu tahallinen vahingoittaminen ja häiritseminen, erityisesti eläinten lisääntymisaikana, tärkeillä muuton aikaisilla levähdysalueilla tai muutoin niiden elämänsyklin kannalta tärkeillä paikoilla. Luonnonsuojelulain 83 §:n 1 mom. mukaisesti elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi myöntää luvan poiketa 70 §:ssä säädetystä rauhoitussäännöksistä, jos siitä ei ole haittaa eliölajin suotuisan suojelutason säilyttämiselle tai sen saavuttamiselle.

Kartoituksen tavoitteena on lisätä ymmärtämystä lepakoiden elinympäristön käytöstä; muuttoreiteistä, talvehtimisalueista, päiväpiiloista; habitaatin käytöstä, lepakoiden runsaudesta ja esiintymisalueista sekä loisista. Kartoituksen voidaan katsoa palvelevan tutkimustarkoitusta, sillä toimenpiteet tuottavat lajin suojelua edistävää tutkimustietoa. Tutkimus on tarpeellista lepakoiden nykytilatiedon lisäämiseksi ja lajin suojelemiseksi. Lepakoina tulee käsitellä niin, ettei niille aiheudu tarpeetonta stressiä.

ELY-keskus katsoo, että hakemuksen mukaiset toimenpiteet, lupaehtot huomioiden, eivät aiheuta vaaraa lajien suotuisan suojelutason saavuttamiselle tai säilyttämiselle, eikä lajien suojelemiseksi tarvittavaa tietoa lajien mahdollisista esiintymistä ole muilla keinoilla saatavissa. Poikkeamiselle on näin ollen lepakoiden osalta luonnonsuojelulain 83 § 2 mom. mukaiset perusteet.

Päätöksen täytäntöönpano

Toimenpiteillä edistetään uhanalaisten lepokoiden suojelua. Kartoitus on tehtävä kesäkaudella, joten toimenpiteiden aloittamista ei voida lykätä vaarantamatta niiden onnistumista. Edellä mainituin perustein ELY-keskus päättää lain oikeudenkäynnistä hallintoasioissa 122 §:n 3 mom. nojalla, että päätöksen täytäntöönpanoa ei voida yleisen edun vuoksi lykätä ja päätöstä on noudatettava mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta.

Sovelletut lainkohdat ja määräykset

Luonnonsuojelulaki (9/2023) 69 §, 70 § 1 mom., 83 § 1 ja 2 mom.
Luonnonsuojeluasetus (1066/2023)

Hallintolaki (434/2003) 34 § 2 mom.

Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) 122 § 3 mom.

Laki sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa (2003/13) 19 §

Valtioneuvoston asetus elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuonna 2025 (794/2024)

Lisätiedot

Ylitarkastaja Johanna Mykkänen, puh. 0295 027037,
johanna.mykkanen@ely-keskus.fi

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä.

Asiakirjan hyväksyminen

Asiakirja on valmisteltu luonnonsuojelun valvontaryhmässä ja hyväksytty sähköisesti viranomaisen järjestelmässä. Asian on esitellyt ylitarkastaja Johanna Mykkänen ja ratkaissut ryhmäpäällikkö Johanna Kullas. Tieto hyväksymisestä on asiakirjan viimeisellä sivulla.

LIITTEET/BILAGOR

Valitusosoitus

JAKELU/SÄNDLISTA

Hakijalle sähköisesti
Päätös annetaan yleistiedoksi antona. Ilmoitus yleistiedoksiannosta on nähtävillä ELY-keskuksen verkkosivuilla.

TIEDOKSI/FÖR KÄNNEDOM

Ympäristöministeriö
Suomen ympäristökeskus

Metsähallitus

Etelä-Pohjanmaan, Pohjanmaan ja Keski-Pohjanmaan kunnat

Pohjanmaan sll

Etelä-Pohjanmaan luonnonsuojeluyhdistys ry

Kurikan luontoyhdistys

Järviseudun ympäristöyhdistys Kotikontu ry

Keski-Pohjanmaan Luonto ry

Kyrön Seudun Luonnonsuojeluyhdistys r.y

Lapuan ympäristöyhdistys ry

Lestijokiseudun Ympäristö ry

Luontoyhdistys Valokki ry

Pietarsaaren luonto ry

Suomenselän Luonnonystävät ry

Suupohjan Ympäristöseura ry

Vaasan ympäristöseura ry

Ähtärinjärven luontoyhdistys ry

Jakobstadsnejdens Natur

Malaxnejdens Naturförening

Oravaisnejdens Natur

Sydbottens Natur och Miljö

Vasa miljöförening

Gamlakarleby fågel- och naturvänner r.f.

Intresseförening för en levande skärgård r.f.

Tämä asiakirja EPOELY/1652/2025 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument EPOELY/1652/2025 har godkänts elektroniskt

Kullas Johanna 23.04.2025 14:23

Mykkänen Johanna 24.04.2025 09:41